

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piața I. C. Brațianu No. 3, Telefon: 2-52. Felelős szerkesztő: Vuchetich Endre dr. A lap megjelenik minden reggel, kivéve az ünnep s vasárnap utáni napokat

**A BÁNSÁG
MAGYARSÁGÁNAK LAPJA**

Cikkeink utányomása a forrás megjelölése nélkül tilos. Kellően fel nem bélyegzett leveleket nem fogadunk el. Kéziratokat nem őrzünk meg és azokat a feladóknak vissza nem küldjük.

A por városa

Gyönyörű város a Bánság fővárosa. Akadt még olyan árutatózó, nem kát még olyan bármilyen messziről idegen, aki ezt tagadta volna. Valóban az is lehet a meggyőződése annak, aki a belső, reprezentatív részeket járja, itt igazán rendben van minden, a városkultúrát, a városzépészetet. Szébb, impozánsabb látványt igazán nem képzelhetünk el, mint a Lloyd-Ha nem is túl hosszú, annál monumentálisabb, gazdag szélességi arányval, gyönyörűen ápolt kertszerű kiépítésével, pompás szolid építkezésű utáival. Ez a rész a legkényesebb rész is kielégítő, kifinomult nyugat, a kevésbé világvárosias, akár a német Unter den Linden, a bécsi Ring, vagy a párisi Avenue de L'Opera. Utóbbi vonatkozólag azért mégis van némi különbség. A párisi operát ugyanis nem látják, nem tatarozzák, legfeljebb minden harminc évben, míg a mi színházunk állandóan javítják. No de hát az alacsony idegen ebből a hősiesség permanensből nem észlel semmit, ha ott lát egy munkást mászkálni,

Ugyanígy vagyunk a mozával, amely paradicsomi nyári kertjével, a téli nézőterével igazi világtérkép, különösen, ha nem tudja az idegen, hogy a menyezettel minden súlyos hiba esett meg a múltban. Bizony szép város ez, elragadó szépségű fejlődési képességével, a városrészekbe ölelkező parkokkal, amelyek a fűdőváros benyomását keltik, akár a fűdőváros, ha az idegen autós lomtalanítás életzöld színel között elsuhan. Fűdőváros? Valóban így képzelheti szemmel az idegen. De bizony más szemmel látja a dolgokat a helyi polgár, akik merőben ellenkező a nézete. Képzeltetnek inkább a Szaharától, ami a végtelen sivatag homoktengerére hasonlít, versenyre kerekednek a porfelhők. Munkáknak ugyanis előbb sepernek és azután locsolnak, az utak pedig nélkülözhetetlen olajat. Így aztán legtöbbször porosak vagyunk nyakig és nyelvünkkel nappal a bacillusok milliárdjait. De nemcsak a por az egyedüli baj, van még kellemetlenség más is. Éppen most adta be panaszát a város vezetőjéhez egy bánatos utca, a negyedik körület szívében fekvő Mircea Voda utca, hogy ott a kövezet darabos, hepepás, a legcsekélyebb esőre minden út sár, száraz időben pedig áthatolhatatlan a por. És a bánatos utca távolról sem áll egyedül panaszával, mert mindenfelé hasonlóak a panaszok. Ahogy a központból távozzunk, úgy egyre árabbak az állapotok kifelé. Nem is beszélve a perifériákon ujonnan épült utcákról, ahol a legtöbb helyen sem jár a gyalogjáró, sem vízvezeték

nincsen. Más városokban előbb ezek az előfeltételek teljesülnek és csak akkor kezdődik meg a tulajdonképpeni építkezés. Nálunk fordítva történt. Előbb kezdődött az építkezés és most a fél-

benmaradottság jeleit mutatja a város külső képe. Már pedig ez nem maradhat így, mert semmi sem sürgősebb, mint megfelelő köztisztasági intézkedések és egy általános utcarendezés,

hogy végre is ne csak a Llyod-sor és a belső részek mutassanak civilizált képet, hanem tiszta, rendezett és az egészségi követelményeknek megfelelő legyen az egész város.

Az olasz-angol kibékülés egyáltalán nem befolyásolhatja az olasz-német barátságot

Az angol-olasz kibékülés immár teljes. Ennek a ténynek igen nagy hordereje van az európai béke szempontjából. A Giornale d'Italia értesülése szerint Chamberlain és Mussolini levélváltásának a következménye az, hogy a Népszövetség legközelebbi ülészaka alatt Eden angol és Ciano olasz külügyminiszterek Genfben hosszabb megbeszélésre találkoznak. Chamberlain Mussolinhez intézett levelében közölte, hogy angol felfogás szerint az európai megértésnek a következő két feltétele van:

1. A népek egymáshoz való kölcsönös bizalmának helyreállítása, ami az általános biztonság megteremtése útján érhető el.
2. Ki kell elégi-

A diplomáciai levélváltás hatása

Az angol sajtó egy része az olasz-angol kibékülés híreit még mindig nagy tartózkodással fogadja és a Chamberlain és Mussolini közti levélváltásnak nem tulajdonítja azt a nagy jelentőséget, amellyel azt az angol közvélemény és a külföld fogadja. A New Chronicle úgy tudja, hogy Grandi olasz nagykövet audienciát kért Chamberlaintól és hogy ez olasz kezdeményezésre küldte el a Mussolinhez szóló levelet.

Angol gazdasági körök mindenképpen bizakodóan ítélik meg a helyzetet és a tőzsde olyan kedvezően fogadta a Chamberlain és Mussolini közti levélváltást, hogy az értéktőzsdén az árfolyamok örvendetes javulása volt észlelhető.

Tőzsdei körökben egészen bizonyosra veszik, hogy Abessziniának az olasz birodalomba való bekebelezését a Népszövetség a legközelebbi ülészakban elismeri.

A Daily Telegraph megerősíti azokat a híreket, amelyek arról szólnak, hogy a Chamberlain-Mussolini levél-

teni jogos igényeit mindazoknak az államoknak, amelyek úgy érzik, hogy jogtalanul bántak velük.

A londoni Star című lap véleménye szerint az angol kormány most az Olaszország és Anglia közti összes függő kérdések elintézése során hajlandó lesz az olaszok abessziniái hódításait is elismerni. Erre az elismerésre valószínűleg a Népszövetség legközelebbi ülészaka folyamán kerül a sor. Az Evening News ugyan ezen a véleményen van és kiemeli, hogy

az abessziniái hódítás elismerése szoros összefüggésben áll Angliának az új nyugati paktum létesítésére vonatkozó törekvéseivel.

váltást egy olasz-német eszmecsere előzte meg. Ennek során mérlegelték Angliának a Földközi tengeren bekövetkező fegyveres fellépésének eshetőségeit. Németország nem osztotta Olaszország ezen aggodalmait, azonban a birodalmi kormány kifejtette Mussolini előtt az összes olasz-angol kérdések békés elintézésének előnyeit.

Az angol és olasz miniszterelnökök közti levélváltás után most már kilátás van Neurath báró német külügyminiszternek eddig többször elhalasztott londoni látogatására.

A birodalmi kormány kijelentette, hogy új helyzet keletkezett és ezért most már kész Neurath külügyminisztert tárgyalásra Londonba küldeni. A berlini kormány azonban Neurath londoni látogatása időpontjának meghatározását az angol kormányra bízta.

A francia Matin című lap foglalkozik az angol-olasz kapcsolatok javulásával és megállapítja, hogy Anglia részéről nem történt semmi kezdemé-

nyezés a két ország közti engedményekre. A lap hangsúlyozza,

jelenleg nincsen szó arról, hogy Anglia elismerje az olaszok abessziniái hódításait és hogy ennek fejében Olaszország lemond a Belari szigetekre való igényéről.

Ciano gróf az Universal Service római tudósítója előtt kijelentette, hogy

az olasz-angol kapcsolatok helyreállítása és a két ország együttműködése semmiképpen nem irányul más állam ellen. Ezeknek a kapcsolatoknak a helyreállítása az egyetemleges európai béke érdekében történt.

Az olasz-angol kibékülés nem befolyásolhatja semmiképpen sem az olasz-német barátságot. A Róma-Berlin tengely továbbra is fontos irányvonala marad azoknak a népeknek, amelyek politikailag, gazdaságilag és kulturális téren együttműködni kívánnak.

A berlini lapok foglalkoznak Ciano gróf ezen nyilatkozatával és ugyancsak megállapítják, hogy az olasz-angol barátság nem változtat semmit a német-olasz barátságon. A Deutsche Politische Korrespondenz leszögezi, hogy új barátságok sohasem lehetnek olyanok, amelyek a régi barátságot feleslegessé teszik.

Az általános béke azt kívánja, hogy az egyes országok között szoros barátság legyen és az országok régi barátai mellett új barátokat is szerezzenek maguknak.

Rómában cáfolják egyes külföldi lapoknak azt a híret, mintha Mussolini Hitler német birodalmi vezérkancellárhoz is intézett volna levelet. Kijelentik, hogy ez a hír valótlan és ilyen levél nem íródott, mert semmi szükség nem volt rá. Olaszország és Németország kapcsolatai nem szorulnak semmiféle tisztázásra.

A Vatikán is elismeri már Franco tábornok spanyol nemzeti kormányát

Francó tábornok nemzeti kormányát most már a Vatikán is elismerte. A szentszék ugyanis hozzájárulását adta, hogy a nemzeti kormány vatikáni képviselőjét, akinek eddig megfigyelő volt a címe, követévé nevezze ki.

Ugyanakkor elhatározta a Vatikán, hogy a maga részéről is követet küld Burgosba.

Erre az állásra a Vatikán jelenlegi albániai követét, Antoniutti Hildebrandot szemelték ki. Franco tábornok kiáltványban adta ezt az uralma alatt álló ország rész lakosságának tudtára. Spanyolország katolikus lakosságában a hír nagy örömet keltett. A nemzeti Spanyolország vatikáni követe Pablo Churrua, aki vatikáni körökben igen kedvelt ember.

Arra a hírre, hogy Franco tábornok új nemzeti kormányt alakít, amelynek tagjai monarchista politikusok lesznek, a valenciai köztársasági kormány elhatározta, hogy Spanyolország északi részeinek kormányzására külön juntát szervez. A köztársasági jelentése szerint tegnap a Hilfern angol gőzös a santandrei kikötőbe érkezett és háromezer tonna élelmiszert hozott.

A jelentés szerint a gőzös sértetlen megérkezése mutatja, hogy a spanyol partok blokádja már nem létezik.

A nemzetiek ágyui tegnap egész napon át bombázták Madrid katonai épületeit és a főváros körül levő erődítményeket. A lövedékek igen nagy károkat okoztak. A nemzetiek Cuero környékén a köztársaságiak több állását elfoglalták.

A nemzetiek Brunete városnak a köztársaságiaktól való elfoglalásakor óriási mennyiségű zsákmányt ejtettek. A zsákmány között van harmincöt gépfegyver, hétezer darab kézigránt, háromezer puska és száz láda muníció.

A madridi hadbírószág elé sok tiszttel került, akiket azzal vádoltak, hogy árulásukkal és hanyagságukkal nagy veszteségeket okoztak a köztársaságiaknak.

A legtöbb vádlottat halálra ítélték és nyomban ki is végezték őket. A kivégzettek között volt egy szovjetorosz tábornok is, aki a nyugati hadszíntéren egy nemzetközi brigád parancsnoka volt és csatát veszített.

Salamancai jelentés szerint a nemzetiek egyik kikötőjébe befutott az Arichacho nevű köztársasági teherhajó és megadta magát a nemzetieknek. Matrózai kijelentették, hogy a nyílt tengeren felláztak, kapitányukat és a tiszteket lezárták és elhatározták a nemzetiekhez való át-pártolást. A hajó nagymennyiségű élelmiszert szállított.

A nemzetieknek Dato nevű torpe-

dóhajója a santandrei kikötő előtt elsüllyesztett egy ismeretlen nemzeti-szerű teherhajót, amely a blokádát át akarta törni.

Berlinből jelentik, hogy

az Admirál Spee páncélos hajót, a Nürnberg cirkálókat és a negyedik buvárnaszádrájt visszarendelték a spanyol vizekre.

Ezek a német hadihajók azelőtt részt vettek a spanyol partok ellenőrzésében, de a Deutschland nevű cirkálóknak a köztársaságiak által történt bombázása után onnan hazatértek.

Este érkezett újabb jelentés szerint az a körülmény, hogy a Vatikán elismeri a nemzeti kormány vatikáni követét, még nem jelenti a burgosi kormány formális elismerését is. Másrészt megállapítják, hogy Silvio Sericano megbízatása a valenciai kormánynál még nem szűnt meg, bárha már hosszabb ideje elhagyta Spanyolországot.

Miaya tábornok, a köztársasági csapatok fővezére tegnap Madridban fogadta a külföldi újságírókat, akiknek előadást tartott a haretéri helyzetről.

Rámutatott arra, hogy az

Előbb a feleségét akarta agyonlőni majd önmaga ellen fordította a revolvért az öngyilkos tanár

Megirtuk, hogy Späck Ernő harmincegy éves Jimbolia-zsombolyai középiskolai tanár revolverével szíven lötte magát és azonnal meghalt. A fiatal tanár hat év előtt Bukovinából került Jimbolia-Zsombolyára, ahol a római katolikus gimnázium tanára volt. Tették okát még nem ismerik. Junius ötödikén a tanár képesítési vizsgát tett, amely kitűnően sikerült és ennek alapján állásában véglegesítették. Pályafutása tehát biztosított volt, ezenkívül a feleségével is teljes egyetértésben élt és így az a feltevés, hogy családi okok készítették az öngyilkosságra, nem jöhet

számításba. Valószínű, hogy pillanatnyi elmezavarásban vette elő a revolvért. Ezt látszik bizonyítani az is, hogy halála előtt még néhány órával hűgát elakarta kísélni Bukovinába és az volt a szándéka, hogy néhány napot szüleinél töltsön el. Éppen ezért már a csomagjait és bőröndjeit is elkészítették. Félórával elutazása előtt egyedül maradt az egyik szobában feleségével, amikor hirtelen előkapta revolverét és azt felesége homlokára illesztve kijelentette, hogy agyonlővi. De aztán hirtelen saját maga ellen fordította a fegyvert és öngyilkos lett.

A szolgának öltözött rendőrtiszt leleplezett egy veszedelmes kommunistát

A fővárosi rendőrség már hosszabb idő óta megfigyelés alatt tartotta Horváth bucarestii henteset, akit kommunista szervezkedéssel gyanúsítottak. Az egyik rendőrtisztviselő munkanélkülinek mondva magát, beállott szolgának a henteshez és két heti megfigyelés után megszerezte a bizonyítékokat, amelyeknek segítségével a henteset leleplezték. Horváth, aki vagyonos ember és két ház tulajdonosa, éppen a vágóhidon volt, ami-

kor a rendőrség közegei házkutatást tartottak és ezen alkalommal az egyik raktárban, ahol ócskavasat és más régi holmit tartottak, két zsákot találtak. Amikor a zsákokat kibontották, azokból két bőrönd került elő, amelyekben kommunista propaganda röpiratok voltak. Két detektív nyomban elment a vágóhidra, hogy Horváth hentesmestert hazahívja. Amikor megtalálták, közölték vele, hogy az egyik háza kigyulladt és teljesen

leégett. Ezzel a trüffel elérték, hogy Horváth hazasiétt, ahol a rendőrtisztviselők eléje tárták a lefoglalt röpiratokat. Horváth a bizonyítékok láttára csak ennyit mondott:

— Nem hittem volna, hogy ilyen furfangosak. Hét éve dolgozom hűbortalanul és nem hittem, hogy lelepleznek.

Beismerte azt is, hogy hive a vörös mozgalomnak. Horváth, akit őrizték, részletes vallomást tett, a társait nem árulta el. Ugy véljük, hogy több mint százhusz segítőtársa van, akiknek neveit azonban titkolja.

Kétszáz leit keres naponta egy városi homokszedő

A Bega sodra messziről magával hozza a kavics-törmelék, forgatja, teát maga alatt és lassan homokká örl. A Bega az ember jötevője és ingyenmunkása, mert megtermi a homokot, amely nélkül nem építhetők sem a szerény kúrhók, sem pedig a büszke paloták. Azonban a Bega ott tartalékolja a termelt homokot a víz színe alatt és nem adja ingyen. Fáradsággal és verejtékkel kell megfizetni az embernek.

A homokszedők nehéz sorsával és a munka keresetével foglalkoztunk márciusi cikkünkben, Suciú Adrian városi mérnök ezzel kapcsolatosan magához vette a cikk íróját és ezeket mondotta:

— Bizony sok veszőséggel keresek meg a homokkal dolgozó emberek a nyári hőséget. A cikk érdeklődéssel olvastam, de azért szükségesnek találok, hogy rávilágítsak azokra az okokra, amelyek miatt a városot is homoktermelésre készítették.

Suciú főmérnök aztán elmondta, hogy a város nem kurtítja meg a homokszedők keresetét, de maga termeli az építkezéseikhez szükséges homokot. Az utóbbi években ugyanis előfordult, hogy a homokszedőtől a homokot közvetítők vétkeztek és megdrágították a homokot. Egyes homokszedők ezenkívül üzérkedtek a homokszedő állásokkal. Drágán bérbeadták vagy eladták azokat. Ez is emelte a homok árát. A város tehát maga létesít huszonnégy homokszedő állást, amelyeken saját munkásaival dolgoztat. Ezeknek homokszedő bárkái motoros csolok vontatja fel. A város homokszedői kéreggeltől délután kettőig dolgoznak naponta hat köbméter homokot termelnek, amelyért köbméterenkint negyvenhárom leit fizet a város. Minden városi homokszedő munkás tehát naponta kétszázötvennyolc leit keres. Ha van is köbméterenkint harminc leies napszám, még mindig marad százkilencvennyolc leie. Ehhez hozzájárul az is, hogy a városi homokszedők tagjai a betegségekért pénztárnak, amelynek járulékait a város fizeti helyettük, ezenkívül más kedvezményeik is vannak.

A főmérnök megjegyezte még, hogy tavasszal a város a magánhomokszedőknek — mielőtt a maga állásait megkapná volna — szintén kínálta a negyvenhárom leies köbméterenkinti árat, azonban a közvetítők, akik a mások munkájának hasznát húzzák, megakadályozták a meggyezést. Így aztán a város átveszi maga is a homoktermelésre, aminek szabályozó hatása is van.

Magyar-német vagy Magyar-román

szóban és írásban perpekt gyors- és gépirónót keresünk Bucuresti részére. Részletes ajánlatok a lap kiadójának „Fiatal” jellegre küldendő

Katonai szerződés jött létre Oroszország és Nanking között a japánok ellen

Japán és Kína között ugyan hivatalosan még nincsen háború, de a jelenlegi helyzet semmiben sem különbözik a háborútól. Egyelőre még mindkét részről a felvonulás van folyamatban és összeütközések csak nagylag szórványosan fordulnak elő Peking, az egykori császárváros környékére régi képét, azonban a kínaiak a nyugodt felszín alatt szerződnek. Eppen ezért Peking japán körök lakosai biztosabbnak találják, hogy a diplomáciai negyedbe meneküljenek.

A japánok minden erőfeszítést megtettek, hogy a Peking és Tiencsin között húzódó vasútvonalat rendbehozzák, de minden igyekezetük kárba veszt a kínai munkások passzív ellentállásán.

Tokiói jelentések szerint a kínai tengeren élő nagyszámu japán bevándorolt sorsa napról-napra nehezebbé válik. Az utolsó események hatása a japánellenes bojkott teljes körű kiterjesztésére és a moratorium lehetősége teszi a japán alattvalók megilletését. A Kínában lakó japánok teljesen menekülnek Hankauba és Szinghaiba. Válaszképpen a japán kormány a Japánban élő kínaiakat Kolumbiában és Nagasakiban internálni akarja.

A politikai helyzet még mindig nem világos. Egyik kínai jelentés arról szól, hogy

a legnagyobb titokban japán-kínai megbeszélések folynak Hopei és Csahar tartományok alkotmányának megváltoztatása ügyében.

Összes többi jelentések viszont meggyeznek abban, hogy a nankingi kormány számára, ha csak teljesen akarja feladni a játszmát, nem marad más hátra, mint a japánok ellen háború. Ellenkező esetben a Jang-Kai-Csek által kezdeményezett kínai egységesítő politika teljes esődjével kell számolni.

Nankingi jelentések szerint az orosz befolyás alatt álló nyugati tartományok tábornokai jelenleg Nankingban időznek és megbeszélések folynak egy egyöntetű japánellenes megtagartás ügyében. Természetesen a vörös csapatok tábornokainak titelen megváltozott magatartása a moszkvai titkos utasításoknak köszönhető.

A japán lapok azt jelentik Nankingból, hogy Lepin tábornok, szovjet katonai attasé nyilatkozata szerint

Nanking és Moszkva között katonai szerződés jött létre, melynek értelmében a szovjetek katonai tanácsadókat, repülőgépeket, pilótákat, hadfelszerelési anyagot, benzint és olajat és végül pénzt bocsátanak a központi kínai kormány rendelkezésére a japánellenes háború lefolytatására.

A katonai helyzetet a háborus előszületek jellemzik. A központi kor-

mány részéről husz hadosztály nyomul a japánok által megszállott vonalak felé, sőt a japánok már bombákat is dobtak a Kalgamba érkezett 48. kínai hadosztály csapataira, melyeknek nagy veszteségeket okoztak. Északkinába egyre-másra érkeznek a japán erősítések.

Ami a diplomáciai helyzetet illeti, a tokiói hatóságok hivatalos jelentést adtak ki, amelyben megállapítják, hogy a tiensini japán-francia ellentétek teljesen elsimultak és

Japán és Franciaország között semmiféle nézeteltérés nem áll fenn.

Annál erélyesebben utasították vissza a japánok a szovjetnek a tiensini orosz konzulátus elleni támadás miatt előterjesztett tiltakozását, amennyiben kijelentették, hogy a konzulátus elfoglalása fehéroroszk műve volt.

*****

Megszűnt a vízhiány és nem lesz több fennakadás a vizszolgáltatásban

A városi vízmű az új kutterások és átkapcsolások következtében az utóbbi hetekben nagy nehézségekkel küzdött, ami miatt a vizszolgáltatásban rendszeressé vált zavarok és szünetelések állottak be. A város lakossága bizonyára örömmel fogadja, hogy ezeknek a bajoknak immár vége van és a városi vízvezeték ezentúl korlátlanul meg tud felelni a hozzáfűzött várakozásoknak. A vizszolgáltatás megint szakadatlanul folyik és vízhiánytól többé nem kell tartani.

Zbegan Vasile vízvezetéki

*****

Az ifjuliberális párttal való mielőbbi kibékülésben bizakodnak a kormánypárton

A belpolitikát változatlanul érdekli a Tatarescu-kormány közeli lemondása. A liberálisok hivatalos lapja, a Viitorul azt írja, hogy a kánikulai hősséggel együtt megkezdődött a hírlapi csatározás, amely a kormány lemondásának kérdése körül kavargó. A kormányutódlás problémája naponta foglalkoztatja a lapokat és már időpontokat is megjelöltek, amikor Tatarescu benyújtja a kormány lemondását. A Viitorul utal arra, hogy ezek a hírek teljes tájékozatlanságot teremtettek.

Az Adeverul ama véleményének ad kifejezést, hogy a jelenlegi kormány még októberig marad a helyén. Tatarescu egy választási kormány ellen foglalja állást, mert az esetleg kalandokra ragadtatná magát. Tatarescu különben megbeszélést folytatott Bratianu Dinu pártelnökkel. Meg-

Az orosz-japán viszonytalban a Newyork Tribune azt írja, hogy Szovjetország elhatározta Kína oldalán résztvenni a háboruban. Oroszország kiterjeszti befolyását Kínára és visszafoglalja azokat a területeket, amelyeket harminc évvel ezelőtt kénytelen volt Japánnak átengedni. A Newyork Tribune szerint

a szovjet hadügyi népbizottsága már minden előkészületet megtett az orosz csapatoknak Északkinába történő elküldésére.

A kínaiak Chinan és Csungtau között sürgősen nagymennyiségű csapatot vonnak össze. Tokiói vélemény szerint valószínűleg ez lesz a kínaiak védelmi vonala a japánok támadásával szemben. Minden jel arra vall, hogy a kínaiak be akarják keríteni a japánok pekingi és tiensini állásait.

*****

igazgató intézkedésére a készülőfélben levő új kuttelep első kísérleti kutját bekapcsolták a vízvezetékbe, amely ezzel olyan gazdag vízforrás birtokába jutott, hogy a legfőbb nyári napok fokozott igényeit is könnyedén kielégítheti. A kísérleti kut igazolja, hogy az új kuttelep létesítésére kiválasztott terep vízbő és most már megkezdődik a többi kutak furása is. Ezek elkészülte után a kísérleti kutat is rendes csövekkel látják el és véglegessé alakítják át.

*****

vitatták a jelenlegi politikai helyzetet és a Timpu ezzel kapcsolatban azt írja, hogy a miniszterelnök főleg a kormány azon határozatairól számolt be, amelyeket nyomban az uralkodó hazatérése után kíván megvalósítani. Tatarescu miniszterelnök és Bratianu Dinu között teljes az egyetértés. Bratianu Dinu állítólag szabadkezett biztosított Tatarescu miniszterelnöknek a kormány vezetésére és még a kormány lemondása esetén is megteheti a liberális párt érdekeinek megfelelő lépéseket.

Kormánykörökben most az a vélemény alakult ki, hogy elérkezett a kedvező idő az ifjuliberális párttal való kibékülésre. Eppen ezért remélik, hogy a két tábor közötti kibékülésre még az új választások előtt sor kerül. Sokat foglalkoztatta a politikai köröket az a hír is, hogy Lapedatu

szenátusi elnök visszavonul a politikai élettől. Ezeket a híreket Lapedatu megcáfolta.

A politikai helyzetet figyelik a nemzeti parasztpárt vezetérei is. Mihailache a moldovai Slanicon tanácskozik Costachescuval és holnap odautazik Lupu dr. is, aki lemondott mariembadi utjáról. A nemzeti parasztpárti körök nem nyilatkoznak a kormány sorsával kapcsolatban, de úgy vélik, hogy bármikor is lesz aktuális a kormányutódlás kérdése, a nemzeti parasztpárt felte nem lehet elsiklani.

*****

A veszedelmes írói hagyaték

A Daily Telegraph moszkvai jelentése szerint a szovjetországi újabb letartóztatási hullámnak érdekes háttere van. Az elhalt Maxim Gorkij író hagyatékában rengeteg levelet és feljegyzést találtak, amelyek számos tábornokra és más magasrangú személyiségre kompromittáló. Gorkij levelezésében állott a kivégzett Zinovjevvel és más kommunista vezetőkkel, akik az íróhoz intézett leveleikben leplezetlenül megmondták a véleményüket Stalinról és környezetéről. Ezeket a leveleket és feljegyzéseket eljuttatták Visinszkij államügyészhez, aki kieszközölte a levélírók lefogását. Még további letartóztatások várhatók.

*****

Két öngyilkos holttestére akadtak

Fratelián, a második utca 23 számú ház egyik lakója átható büzre lett figyelmes, amely a ház egyik lakásából áramlott ki. A lakást Schön Rozália magánosan élő asszony bérelte. A lakás ajtaja belülről zárva volt és ezért értesítették a csendőrséget, amely feltörte az ajtót. A lakásban azután megtalálták Schön Rozália, negyvenkét éves asszony erősen oszlásnak induló holttestét. A szalmazsákon fekvő holttest mellett levelet találtak, amelyben közölte, hogy nagy nyomora miatt kőszódaival öngyilkosságot követett el. Az orvosi megállapítás szerint az asszony már a múlt szombaton meghalt és azóta fektült a lezárt lakásban. Holttestét a frateliái temető halottasházába szállították és onnan temették el. Erősen oszlásnak indult férfi holttestre bukkantak a Rosariumnál levő Bega-parti bokrok között is. A hatósági vizsgálat során kiderült, hogy a halott Luca Traian katonával azonos, aki öngyilkosságot követett el. A katonai szájiüregében még találtak kőszódamaradványokat, amelyek alapján megállapították, hogy kőszódaival vetett véget életének. Tettének oka ismeretlen. A katonai hatóságok elrendelték a holttest felboncolását.

A cionisták huszadik világkongresszusa. Zürichben a cionisták huszadik világkongresszusa tegnap tartotta első érdemleges ülését, amelyen hatszáz delegátus vett részt. Weizmann Chaim kongresszusi elnök üdvözölte a megjelenteket és annak a reményének adott kifejezést, hogy eredményes munkát fognak végezni.

Hirek

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, nyugdíjasokra 200, félévre 380, egész évre 750 lei.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, nyugdíjasokra 160, félévre 300, egész évre 600 lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, nyugdíjasokra 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, nyugdíjasokra 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-14 vagy 2-42.
A Hunyadi-nyomda nyomása.

Patikák éjjeli szolgálata

CSÜTÖRTÖKÖN, AUGUSZTUS 5-én a szolgálati beosztás a következő:

A I. kerületben a Sft. Ion-utcában levő Irgalmasrendi-gyógyszertár.

A II. kerületben a Traian-téren levő Kigyógyógyászterár.

A III. kerületben a Miron Costin-utcában levő Merkle-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Preyer-utcában levő Ungváry-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratellán Panajoth Ernő gyógyszerésztára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Szerelmi titkos irás

A gyorsírók londoni világkongresszusának egyik legérdekesebb alakja Olaf W. Melin svéd ezredes, akinek a gyorsírói rendszere Svédország egyetlen engedélyezett egységes gyorsírása. Melin ezredes 76 éves, azonban ma is olyan friss és fürgé, mint amikor még a svéd hadsereg egyik legelőkelőbb ezredének volt a parancsnoka. Melin ezredes 45 év előtt, 1892-ben dolgozta ki gyorsírói rendszerét, amely alkalmasnak egyedülálló az egész világon, mert annak köszönheti megszületését, hogy feltalálta a fiatal katonatiszt korában eredetileg titkos írásnak szánta, hogy így zavartalanul levelezhessen menyasszonyával. Az egész svéd gyorsírói rendszer a fiatal katonatiszt és menyasszonya szerelmi levelezésének köszönheti megszületését. Eredetileg egyikük sem gondolt arra, hogy bárki más is használni veheti szórakozásuknak, azonban később Melin beavatta néhány tisztársát is gyorsírói rendszerébe, amelynek kiválósága olyan szembező volt, hogy csakhamar az iskolák is rátértek ennek a rendszernek tanítására.

A londoni kongresszuson nagy ünnepekkel üdvözölték Sir Isaac Pitman emlékeztetésének, aki 100 év előtt született. Ez az angol gyári hivatalnok volt a gyorsírók legnagyobb reformátora és az ő munkásságának köszönhetik világszerte a gyorsírók azt, hogy percenként 500 szótagnál is nagyobb sebességekkel érhetnek el. Általános feltűnést keltett a londoni gyorsíró világkongresszuson, hogy bár a gyorsírók óriási többségben vannak a gyorsírók fölött, sehol a világon a nők nem tudják felvenni a versenyt a férfigyorsírókkal. Azért még sincs semmi baj: a főnökök változatlanul a gyorsírókat részesítik előnyben a férfiakkal szemben.

Augusztus hó 15-én,
vasárnap délután és este

A Magyar Párt elnöki tanácsa és parlamenti csoportja foglalkozott a magyarság sérelmeivel

Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa és parlamenti csoportja Cluj-Kolozsvárott Bethlen György gróf pártelnök elnöklése alatt együttes ülést tartott. Az ülés előkészítette a Sfantu-georghe - Sepsiszentgyörgyön szeptember 4-re összehívott országos nagygyűlés tárgysorozatát. Megállapították egyben a párt kisebbségi, közgazdasági és közművelődési szakosztályának anyagát is. A szakosztályok a közgyűlést megelőző napon üléseznek.

Foglalkozott azután az együttes ülés a közelmúltban lefolyt megyei választásokkal és elítélte azokat az erőszakos eszközöket, amelyeknek segítségével egyes közegek a választók szabad akaratának megnyilvánulását megakadályozták.

Igy törtenhetett meg, hogy olyan törvényhatóságokban, ahol a magyarok jelentékeny számban laknak és ahol eddig a megyei tanácsokban megfelelő képviselőjük volt, most egyetlen magyar tag sem jutott be a tanácsba. Az elnöki tanács megbizta a parlamenti csoportot, járjon illetékes helyen nyomtatékosan közbe, hogy a falusi la-

kosság minden törvényes alap nélkül a legnagyobb mezei munka idején ne legyen zaklatásoknak kitéve.

Tiltakozott az ülés az ellen az eljárás ellen is, amely a lelkészeket politikai jogaik gyakorlásától igyekszik eltiltani. Alantas közegek ugyanis félreértik a kormányt az intézkedését, amely a lelkészeket a szélsőséges politikai agitációtól eltiltotta. Ezt úgy értelmezik, hogy a lelkészekről írásbeli nyilatkozatot vesznek arra vonatkozólag, hogy semmiféle politikai tevékenységet nem fejtenek ki. Ez az intézkedés az alkotmányba ütközik, mert politikai jogaiban bárki csak bírói ítélettel korlátozható.

Végül foglalkozott az elnöki tanács a rokkant nyugdíjasok ügyével. Nyilvánvaló tévedések következtében sokat, akit eddig egészen, vagy részben rokkantnak ismertek el, a felülvizsgálás során munkaképesnek nyilvánítottak. Ezekről a rokkantigazolványt bevonták és azóta nem kapnak rokkantnyugdíjat. Az elnöki tanács megbizta a parlamenti csoportot, hogy ezen sérelmek orvoslása ügyében is eljárjon illetékes helyen.

— Lengyel vendégek Romániában. A constantai kikötőbe tegnap Varsóból külfönről érkezett, amely negyvenhárom lengyel intellektuelt hozott. Ezek a kikötőben a Polonia nevű hajóra szálltak, amely két hetes kirándulásra viszi őket. Visszatérésük alkalmával meglátogatják Románia egyes vidékeit is.

— Csak román nemzetiségű tanárok lehetnek osztályfőnökök. A közoktatásiügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a középiskolákban ezen kívül csak a román nemzetiségű tanárok lehetnek osztályfőnökök. Cioflee Silvester Timisoara-temesvári tanfelügyelő kijelentése szerint ez csak az állami középiskolákra vonatkozik és semmi módon nem érinti az ilyen iskoláknál működő kisebbségi tanárok helyzetét, vagy fizetését. A rendelet már az új iskolaévben érvénybe is lép.

— Féloldali hűdésben szenvedő betegeknek igen nagy megkönnyebbülést szerez reggelenként egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűviz azért, mert anélkül, hogy a betegnek a legeszkélyebb mértékben is erőlködni kellene, a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Az orvosok ajánlják.

— Szatir garázdálkodik az egyik külvárosban. Néhány nap óta egy beteges hajlamu fiatalember környékezi meg a III. kerületben a fiatal lányokat és asszonyokat. A rendőrséghez máris több feljelentés érkezett, amelyek szerint legutóbb egy meglehetősen jólöltözött, 24-26 év körüli fiatalember tünt fel a III. kerületben, aki fényes nappal az utcán és a házak folyosóin zaklatja a lányokat és asszonyokat és még kislányokat is erkölestelen ajánlataival üldöz. Remélhetőleg hamarosan kézrekerül a szatir, de ehhez szükséges a közönség közreműködése is. Ha valahol tetten érik a fiatalembert, adják át a legközelebbi rendőrnöknek.

Kerékpárol

(biciklik)

Opel, NSU, Göricke, Ste,
olcsó áron és nagyon előnyös
kényelmes részlettíztetésre.

Fényképezőgépek és hozzávalók

Agfa, Zeiss és Voigtlaender
részlettíztetésekre

Football-labdák

legolcsóbban csak

J. Barbier cég
JIMBOLIA-Zsomboly

Száguldó autók

veszedelméről már gyakran írtunk ezeken a hasábozon. A sofőrök örült sebességgel hajtának és nem törődnek vele, hogy embert, látót egykékppen veszélyeztetnek. Az még a legkisebb veszedelem, hogy száraz időben óriási porfelhők keletkeznek, amelyekkel a járólatyakkal fröcskölnek tele a járólatyok és a házakat. A város már múlt hónapban megkereste a rendőrséget, hogy a város területén vessen véget ennek az autósörvénynek. Most a vármegye is ráadásul akar teremteni ezen a téren. Ilyenkor Juliu szubprefektus rendeltetést készíti, amely szigorú büntetés mellett előírja, hogy az autósok közsegeken keresztül legfeljebb tízenként-husz kilométeres sebességgel mehessenek. Reméljük, hogy a rendletnek meg is lesz a kellő hatálya.

— Németh Kálmán aradi kinevesztésű Németh Kálmán fibisi római katolikus elemi iskolai tanítót az aradi római katolikus magyar elemi iskolához neveztek ki tanítónak. Németh Kálmán több éven keresztül működött és a közéletben kívül szociális és kulturális tevékenységben is dolgozott.

— Glasul Minoritilor. Jakab Elemér dr. a Magyar Párt bányászati osztályának elnöke Magyar Kisebbségi folyóiratával kapcsolatosan Glasul Minoritilor címen tizenöt év óta közlő folyóiratot is ad ki. A Glasul Minoritilor román, francia, angol és magyar nyelven jelenik meg, de a legújabb számokban már csak magyar nyelven jelenik meg. A folyóirat tartalmaz olyan cikkeket, amelyeknek a szerzői nem magyar olvasókat kíváncsítanak. A Glasul Minoritilor legújabb számában most jelent meg és változatos tartalommal, különösen kiemelkedik az a német nyelvű cikk, amely az erdélyi magyar tisztviselők nemzetiségi megoszlásáról szól. A folyóirat szerkesztősége és kiadóhivatala Lugoj-Lugoson van.

— Pusztit a trópusi fekély, Madagaskárról Kokinkinába vezényelt francia katonaság nem szállhatott hajóra, mert 6000 katonából 700 trópusi fekélytől szenvedett. A forró égőv szörnyű betegségek között érdekesebb ismertetés Tolnai Világlapja legújabb száma. A legkisebb magyar írók novelláin kívül kitűnő folytatásos regényt és több mint száz pompás képet talál az olvasó a nagyszámú képeslapban. Tolnai Világlapja tiz let.

* Budapestre érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálják a kényelmét. Leszállítási árak. E lap előfizetőinek 20 százalékos kedvezmény.

ISKOLANAP II., Strada Tigrului
Belépődíj 10 lej

... a svájci kereszt

Érdekes diplomáciai egyezség jött létre Svájc kormányának és a német és osztrák kormány között. Az egyezmény értelmében ezentúl tilos lesz az osztrák és német gyógyszer-trakban és drogériákban gyakran alkalmazott jel használata: a piros szalagon fehér kereszt. Ez a jel ryanis, amely bizonyos árúk ismertető jele, azonos a svájci nemzeti lobogóval. A német és osztrák aközlekedés ezentúl új emblémát fog használni.

Mária özvegy királyné felgyógyult

Az Universul az első oldalon közölte, hogy Mária özvegy királyné egészségi állapota teljesen helyreállt. A dr. Bécsei orvosnár a kórházban második volt Simaiban állapította, hogy Mária királyné teljesen felgyógyult betegségéből. A királyné naponta nagyobb séta az autókirándulásra is résztvevő. A Pelisor kastélyban már kiadósan fogadott a királyné egy angol tagból álló királysoportot és hosszabb ideig bement az angol vendégek vezetői.

... felhőszakadás

Tegnap délután, derült idő volt, délután azonban esett. A meleg délelőtt tíz órakor kezdődött, délután négy órakor huszonnégy volt. Ugyanilyen meleg volt az este is. Az ország több helyén nagyobb eső volt. Galati városát felhőszakadás árasztotta el. A víz számos lakásba és kereskedésbe. A viz elárasztotta a Goldenberg-fémárnyagot és a Sevelé olajgyárat. A gyárakból a tisztítószerrel a vizet. A kár nagy. Várható időjárás mára: a hőmérséklet emelkedik, változó felhőzet, a mentén és a hegyes vidékeken záporok lehetségesek.

... iskolnap

A Magyar Nőegylet jelentette, az összes magyar egyesületek és szerkesztői részvételével augusztus 15-én lesz ez este a második kerületi Katolikus Ifjúsági Egyesület-Tigrului-utca 7. szám alatt levő ülése. A jövedelmet magyar nyelvű és magyar tanulókat segélyezé-ordítják. A belépítidij mindössze 1 lej személyenként.

... névcsere

Az egyik rendőrségi alkalmazással a fővárosban elhelyezett Lupu Vasile nevű férfit vacsereti fogházba szállították. A napig volt ott bezárva, amikor kiderült, hogy egy másik Lupu helyett került a fogházba, akit az ősmítés miatt két évi börtönrre ítélték. Az ártatlan Lupu Vasile erre az szabadlábra helyezték. Elhatározták, hogy a fogházban eltöltött időért kártérítést követel.

... Windsor herceg elutazott Bécs

Windsor herceg és felesége, a hosszabb időt töltötték Bécsben, majd átértek ausztriai kastélyukba. Azt hiszik, hogy rövidesen meglátogatják őket a kenti herceg és felesége, jelenleg Lengyelországban tartódnak.

... villamos árammal lett öngyilkos

scu Xenofon bucaresti nyugdíjas Braso-Brassóba érkezett. Az idősebb város határában sétált, majd előlégy drótot és annak végére követetett. A drótot azután a magas fele-egyi árammal telt vezetékre. A villamosáram nyomban megölte. A hirtelen bucsulevet találtak, amelyekből kiderült, hogy öngyilkosságot követett. Xenofon gyógyíthatatlan betegségben szenvedett.

Fegyveres erővel hatoltak be egy belügyminiszter szobájába

Belfastban a zavargás és nyugtalanság az angol királyi párnak Írországból való elutazása után sem szűnt meg. Tegnap Sir Dawson Batea ir belügyminiszter lakása előtt egy automobil állott meg, amelyből négy, revolverrel felfegyverzett férfi szállott ki. Két férfi fegyverrel sakkban tartotta a személyzetet, a másik kettő behatolt a miniszter szobájába, kinyitotta az íróasztalt és az abban talált iratokat gondosan átolvasta. Néhány okiratot a helyszínen

apró darabokra szaggattak. Azután eltávoztak, de nem vittek el magukkal semmit.

A város keleti részében tegnap az utcán hat puskalövés dördült el. A lakosság között a lövések nagy pánikot okoztak. Kiderült, hogy egy férfi lőtt egy ismert politikus házára. A lövések senkiben nem okoztak kárt. A lövöldöző, akinek személyazonosságát a rendőrség eddig nem tudta megállapítani, azután eltűnt.

... a tanév kezdete a középiskolákban

Fővárosi jelentés szerint a középiskolákban szeptember 9-én kezdődik a tanítás. A javító vizsgákat a középiskolákban szeptember elseje és negyedike között tartják meg.

... a rendőrség új vezetője Lugoj-Lugoson

A lugoj-lugosi rendőrség új vezetőt kapott. A rendőrkészlet vezetőjével Popescu Nicolae-t bízták meg, aki már át is vette hivatalát, míg a titkári teendőket végzésére Finica H. komiszárus kapott megbízást.

... Felrobant egy cséplőgép

A Mehedinti megyei Porocnita községben cséplőgép közben felrobant a cséplőgép. A robbanás ereje darabokra tépte a kazánt, amelynek darabjai négy gazdát megölték. A gépész és a fűtő, valamint másik két gazda súlyosan megsebesültek. Valószínűleg tartják, hogy a cséplőgép szerkezete elromlott és a gőz feszítő ereje szétvetette a kazánt.

... Sorozatos balesetek érik az angol légi flottát

Az angol légi flottát tegnap újabb veszteség érte. Sutton Bridge mellett lezuhant egy katonai repülőgép, amelynek két pilótája szénnő égett. Január elseje óta mostanáig ez az ötvennyolcadik repülőgép-szerencsétlenség Angliában. A halálos áldozatok száma nyolcvanegy.

* J. E. Neale: Angliai Erzsébet

A világtörténelemnek kevés olyan érdekes, sokat vitatott, izgalmas és eredeti alakja van, mint Erzsébet királynő, VIII. Henrik lánya, a nagy angol világbirodalom igazi megalapítója. Neale, a kiváló angol történelemtudós, mély szakértelemmel és nagy lélek és történelemkutató erővel írta meg a nagy angol királynő történetét, a körülötte lejátszódó izgalmas eseményeket, Stuart Mária tragédiáját, s a hatalmas angol főurak egymással való vetélkedését. Előadása mindvégig eleven, s a történelmi adatok tárházában bővelkedő. Salgó Ernő fordítása hűen adja vissza a Neale plasztikus stílusát, J. E. Neale Angliai Erzsébet c. könyve megjelent az Athenaeum életregény-sorozatában, ára fűzve 152.- lei, kötve 178.- lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

... Az orosz sajtó műfelháborodása

A szovjetországi sajtó nagy felháborodással ír arról, hogy augusztus 6-án tizenegy német tengeralattjáró érkezik a finnországi Abo kikötőbe a finn flotta meglátogatására. Az Izvesztija azt írja, hogy ez a látogatás a német nemzeti szocialisták Balti tengeri tüntetésével egyenlő, amire a finn kormány hivatalosan alkalmat ad. A lap végül annak a véleményének ad kifejezést, hogy a finn kormány nem fogja magát veszélyes kalandokba ragadtatni.

... Elégett ötven gazda termése

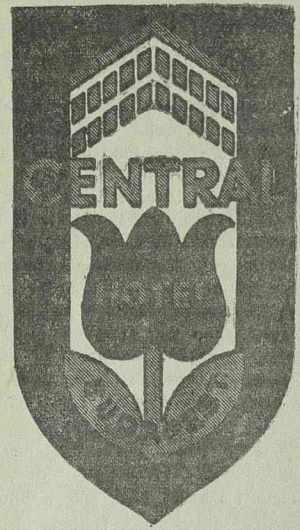
A mehedinti-megyei Magurele községben tűz támadt, amely a falu gazdáinak egy helyre hordott gabonatermését elpusztította. Több mint ötven gazda termése égett el és az anyagi kár meghaladja az egy millió leit.

... Nemzetközi vasuti tolvaj áldozata

Weiner Ábrahám angol alattvaló, az egyik jeruzsálemi exportcég igazgatója, jelentést tett a bucaresti rendőrségen, hogy ismeretlen tettes kilopta a zsebéből a pénztárcáját, amelyben 150.000 lei összegű valuta és 200.000 lei értékű ékszer volt. Weiner Ábrahám Haifa kikötőjében hajóra szállt és Constantáig utazott. Onnan vasuton folytatta útját London felé, ahol üzleti tárgyalásokat bonyolít le. Azonban csak Bucarestig jutott, mert ott észrevette, hogy meglópták. Valószínű, hogy a zseblópnást nemzetközi tolvaj követte el, aki Haifától kezdve követhette áldozatát.

... Halálózás

Weisz Dező, a Royal szálló volt bérlője, Sovata fürdőhelyen ötvennyolc éves korában meghalt. Holttestét Timisoara-Temesvárra hozták és az első kerületi zsidó temetőben tegnap délután temették el. Az elhunytat, aki fia volt néhai Weisz Miksa közismert fakereskedőnek és fiatalabb éveiben maga is ezen a pályán működött, özvegyén kívül bátyja, Weisz Miksa dr. vegyész mérnök és kiterjedt rokonság gyászolja.

Emberbőrből dob

Milford amerikai milliomos a Harvard-egyetemre hagyta óriási vagyonát azzal a feltétellel, hogy az egyetem anatómiai intézete bőrből dobot készíttessen, hogy ezen a módon az agglégényklub elnöke minden június 17-én a Bankar-hegyen a klub tagjai és a Milford-család tagjai előtt kidobolja a Yankee-dobot.

... A községi jegyzők utazása a fővárosba

A belügyminiszterium úgy rendelkezett, hogy a jövőben a községi jegyzők csak a megyei prefektúra engedélyével utazhatnak Bucurestibe. Ezt az engedélyt csak abban az esetben kapják meg, ha a fővárosban olyan szolgálati ügyet kell elintézni, amelyet levelezés vagy a megyei prefekturák útján nem lehet rendezni.

... Kiástak egy régi római katonavárost

Budapesten most folyik Óbuda átrendezése. Ebből a célból sok régi utcát teljesen lebontanak. Az ásások közben felfedtek egy régi római katonavárost is. Az ott talált köfeljegyzések adatai azt mutatják, hogy a rómaiak teljes száz évvel korábban foglalták el Pannoniát, mint azt eddig a történelem tanította. Egy kőlapba belevésve megtalálták Augustus császár végrendeletét is, mely teljesen azonos szöveggel azal, amelyet annak idején Ankarában találtak. A felfedett katonavárosban hatvan ezer lakos volt. Az ásásokat folytatják.

... A tengerbe zuhant utasszállító repülőgép

Amerikában ismét súlyos repülő-szerencsétlenség történt. Grace Airway légi közlekedési társaság egy nagy utasszállító repülőgépe, amelyen tizenegy utas és négy tagú személyzet volt, a tengerbe zuhant. A repülőgép Ecuadorból Cristobolba indult, de eddig ismeretlen okból harminc mérföldnyire kiindulási pontjától utólérte a szerencsétlenség. Több hadihajó, tengeralattjáró és repülőgép segítségére sietett. Meg is találták a tengeren a repülőgép uszó roncsát, azonban semmi nyoma sincsen annak, hogy mi történt az utasokkal és a személyzettel.

* Kodolányi János: Boldog Margit

Boldog Margit, IV. Béla király leánya a magyar középkor legvonzóbb, legmegragadóbb nőalakja. A margitszigeti kolostor fenséges esődjében, látomásokban és elmélyülésekben eltöltött élete nagykészségű tollal és kiváló lélekábrázoló művészetet kíván. Páratlan a beleérzés, amelyvel Kodolányi az Istent kereső Margitot meglátja. Ez a regény Kodolányi írói pályájának egyik fontos állomása, s a kiváló írónak egyik legremekesebb, legmélyebb, tehetségét legjobban reprezentáló alkotása. Kodolányi János: Boldog Margit című műve megjelent az Athenaeum kiadásában, 270 lapon, könyvnapra ára volt: fűzve 105.- lei, kötve 132.- lei, rendes ára fűzve 132.- lei, kötve 158.- lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

1937. LIPCSEI ŐSZIVÁSÁR

Augusztus 29-től

szeptember 2-ig

60% utazási kedvezmény

a német birodalmi vasutakon

Felvilágosítást

nyújt

ANGERBAUER JENO, th. képviselő, Timisoara I., Str. Gen. Praporgescu 2. Telefon 70

Leipziger Messam (Leipzig) Deutschland

Miniszterelnöküné a konyhában

Neville Chamberlain angol miniszterelnök felesége Manchesterben meglátogatott egy új házat. Különösen a konyha érdekelt és nagyon megtetszett neki egy berendezés, amellyel lányomásra lehetett kinyitni a tüzhely ajtaját. „Ezt a berendezést megcsináltatom a Downing street 10. szám alatt is, — mondotta — akárhányszor előfordul, hogy negyven emberre is főzök a miniszterelnökségen és akkor bizony nagyon kellemetlen, ha minduntalan kezem kell mosnom, ha kinyitottam a tüzhelyajtót és bekormányoztam az ujjaimat.”

— Elhunyt magyar újságíró. Szabadkán hetvenegy éves korában meghalt Hubert János hírlapíró, a magyar újságírás nesztora. Hubert János régebben Miskolcon volt lapszerkesztő, majd a szabadkai Naplóhoz került, amelynél haláláig dolgozott.

* A timisoarai-temesvári piarista liceumban a beiratások az 1937—1938. tanévre a II—VIII. osztályokba augusztus 26—31. lesznek. A javító vizsgák augusztus 30-án reggel 8 órakor kezdődnek. Az I. osztályba a felvételi vizsga szeptember 1-én reggel 8 órakor lesz. A felvételi vizsgához a következő okmányok szükségesek: a) születési anyakönyvi kivonat (község-hivataltól), b) keresztlevél (plébánia-hivataltól), c) az elemi 4. osztály elvégzéséről szóló bizonyítvány, d) állampolgársági bizonyítvány és e) újraoltási bizonyítvány. A felvételi vizsga díja 80 lei. Az I. osztályba a beiratás szeptember 2-án reggel 8 órakor lesz. A beiratási díj 360 lei. Tandíj egész évre 4000 lei, amely 1000 leies részletekben fizetendő. Az érettségi vizsgára augusztus 31-ig lehet jelentkezni. Szeptember 8-án reggel 9 órakor Veni Sancte, 1/20 órakor az 1937—38. tanév ünnepélyes megnyitása. Szeptember 9-én reggel 8 órakor kezdődnek az előadások.

Életre kel újra egy bübbájós rokokó-álmom

Aki valaha is Salzburgban járt, sohasem felejtje el Hellbrunn, a hercegecséki kastélyt, a rokokó-kornak ezt a csodálatos művét, ahogy ott magasodik régesrég álmodozó kert közepette. Halkan suhanak az egykori császári lak fölött a századok. Megszűnt a hajdani ragyogó élet, midőn még fáklás szolgahad várta este, ténként a vendégeket a kapubejáratnál, közben pedig bent a tánteremben már esendült a baryton, a gamba s az édeszavú violon d'amour. Letűntek rég a büszke mulatós királyi idők. Már egy-egy öreg főpap sétálgatott csak időnkint a park busuló márványistennős útjain, meg-megállva a naiv figurás vizijáték előtt, amelyet valamelyik unatkozó érsek mulattatására faragott ki egy játékos képzeletű ezermester. Mély esend honol mindenütt, alszik a kis körönd, ahol nap után ott ült Mozart a padon, kottafüzetével várva a hercegecséket, akinek karmestere volt és táblai muzsikusa egy személyben, mindig bemutatva számára ebéd után legújabbán készült szonátáját vagy más művét.

Száznóvevény éve már, hogy elköltözött a nagy zeneköltő, akinek a zongoráját ott őrzik a salzburgi Mozart-muzeumban, De nemsokára, egy nyönyörű nyári estén

majd ismét feltámad Hellbrunnban, mikor majd átvisszik a kastélyba zongoráját és hangverseny lesz a régi zeneteremben, amelyben már kétszáz éve nem hangzott muzsika. Mozart-sonátákat fog játszani egy nagy művész a rokokó-kastélyban és gondoskodik róla a rendezés, hogy minden úgy legyen, mint amilyen volt akkoriban. Ismét fáklás szolgák fogadják majd az érkezőket és kigyulladnak újra a Hamupipóke álmát szenderegő kastély összes ablakai. Száz és száz viaszgyertya sörzja majd sápadt fényét s az arany esillárok büvös világosságában még elbűvölőbb kép: rokokóruhás közönség hallgatja áhitattal a letűnt parfümös kor zenéjét. Abnonszoknyában lesznek a hölgyek, püdes paróka borítja fejüket és mellettük régi galáns állásban az urak esattos cipőben és selyemfrakkban, selyem térdnadrágban. Igazi Mozart-hangverseny lesz ez, megvalósult rokokó-álmom. Tanu a park, tanu a régi fák. Mert ezek a régi fák már kétszáz évvel ezelőtt is ugyanazok voltak, mint ma és bizonyára édesebben árad koronáikból az illat, ha majd a nyitott ablakon át a fűszeres éjszakát előlött ismét a bübbájós, csodás mozarti muzsika. (Flaneur)

— Két sportrepülő halál- esete. Szombathelyen tegnap kettős halálos repülőszerecs történt. Gödöille Frigyes és kó András sportrepülők a helyi repülőterem felszálltak gépjárművel, amely azonban néhány szternyi magasságból eddig ismeretlen okból felrobbant és lezuhant. A repülő szörnyethalt.

— Gróf Bethlen Margit lett az NNEP főszerkesztője. Gróf Bethlen az ismert kiváló író vállalta az NNEP főszerkesztői tisztségét és megjelent új számtól kezdődően a jegyzői ezt a 68 oldalas remek kiadvány és nívós tartalma képes szépirodalmi pot. Az ÜNNEP új száma gazdag gyönyörű képeknek és érdekes esztétikus cikkeknél, riportoknak, novelláknál. Mutatványszámot készítségül küld adóhivatal Budapest VII., Dohány-12. Főelárústó: Journal Import, Bulev. Reg. Ferdinand 46.

Mozi

MOZIK MŰSORA
CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS
Apollo-mozi: Urak és inasok.
Capitol-mozi: A kis hercegnő.
Tivoli-mozi: Az ártatlan angyal

OLLA
100.000 fr
a párisi világkiállítás
Ont is szívesen látja az "OLLA" kiállítási Pavillon de la Sa

Az elloptott főnyeremény

A DÉLI HIRLAP eredeti regénye írta Félegyházi András

47

Mynheer éppen azon gondolkozott, hogy mit csináljon. Felmerült az a terv, hogy Illésházi-Grashügelt elbocsáttatja, vagy pedig vállalatának valamely távoli ügynökségéhez helyezteti. Arra is gondolt, hogy Juliánával nagyobb utat tesz, esetleg előbb jönnék Európába és ott hosszabb ideig maradnak. Mielőtt azonban még határozott volna, egyszerre csak betoppant hozzája Juliánna, a szívére borult és sirva vallotta:

— Apám, én szeretem Illésházi-Grashügelt és a felesége akarok lenni!

Rejtetenesen hatott ez a vallomás Mynheer Van Lookenre.

Nem válaszolt gyermekének, csak azt mondotta később, hogy erről még beszélnek.

Elsietett vállalati irodájába és dolgozó szobájába hívatta Illésházi-Grashügelt.

— Ön szerelmet vallott a lányomnak? — förmedt rá.

— Mynheer, voltam olyan bátor és szándékomban volt önnél ma tisztelni, hogy megkérjem Juliánna kisaszony kezét.

Mynheer nem bír tovább magával. A hagyományos hollandi hídegvár cserbenhagyta és valóságga ordított:

— Ön olyan vakmerő, hogy meg-

kérje a lányom kezét? Ön, aki ellopta másnak a hat milliós nyereményét és azzal a világot végére szökött!

Illésházi-Grashügel erre a támadásra megingott, de nem tagadott. Alázatos hangon beszélt:

— Igaz, elloptam másnak a főnyereményét. Kisértésbe estem. Egyszerre vásároltam sorsjegyet egy fiatalemberrel, akit azonban személyesen nem is ismerek. Az én sorsjegyem a 29352 számú volt, az övé pedig a 717273. A banktisztviselő hibájából véletlenül összeeserelődött a két sorsjegy. Később észrevettem, de gondoltam, nem jelentkezem, hiszen ugyesem fog nyerni sem az egyik, sem a másik sorsjegy és valóban ilyen körülmények között mindegy, hogy melyik van nálam. Ott voltam azonban mégis a bankban, amikor a buzás napján az eredményeket várták. Egyszerre láttam, hogy a 717273 számú sorsjegyet hat millió lei nyereménnyel húzták ki. A sorsjegy nem volt az enyém, de mégis kisértésbe estem.

— Felvettem a pénzt, mert szenvedélyem volt az utazás és úgy láttam, hogy most már élhetek ennek a passziónak. Külföldi valutákra váltottam be a nyereményt, hogy így a pénzt mindig magamnál hordhassam. Elutaztam és célom Jáva szigete volt. Minél messzibbre értem azonban a tett színhelyétől, annál nagyobb volt a lelkiismereti furdalásom. Mikor aztán a Saturaus elpusztult, elhatároztam, hogy nem nyulok többé a más pénzéhez és csak annyit használok fel beüle, amennyi a Jáva-ba való utazásra és az ottani elhelyezkedésig szükséges. Sikerült elhelyezkednem, a pénzt pedig a bankba tettem.

— Miért nem juttatta azt vissza jogos tulajdonosához?

— Ismétlem, nem tudtam, hogy az a kiesoda. Most már azonban tudom, mert körülményes levelezés útján sikerült megtudni. Bodonyi Istvánnak hívják és eltökéltem magamban, hogy visszaadom neki a megmaradt pénzt, amelyből nem egészen félmillió hiányzik. Csak a valutáris átutalási nehézségek miatt nem küldtem el neki eddig a pénzt.

Mynheer felegyenesedett Illésházi-Grashügel előtt:

— Tudja meg, hogy az a Bodonyi István nekem mostoha fiam, elhalt feleségem első házasságából való fia.

Illésházi-Grashügel megsemmisült.

— Mit tegyek? — kérdezte.

— Egyelőre ne tegyen semmit. Majd én gondolkodom a dolgon. Még az állását sem kell mindjárt elhagynia.

Mynheer azonban nem tudott sokat gondolkodni.

Amikor ugyanis hazatért, Juliánna apja keblére borult és sirva fakadt:

— Apa, ha nem lehetek Illésházi-Grashügel felesége, öngyilkos leszek, meglátod.

Ettől a fenyegetéstől Mynheer megijedt.

Lánya boldogságáról és életéről volt szó.

Azt mondta, hogy most Európába mennek és magukkal viszik Illésházi-Grashügelt is. Az uton majd igyekeznek a fiatalembert jobban megismerni. Ez azonban csak ürügy volt. Most aztán Bodonyit akarja megtudni, mit szól a dologhoz. Hajlandó lesz-e a tolvajnak, aki megtért, megboosítani, vagy nem?

mény összege mindenesetre meg...
A bankkönyvet Mynheer elveté...
lésházi-Grashügeltől és az öze...
hitelevél formájában magával...
hogy ezt Pistának átadja.

— Nagyon szereti Juliánna...
fiatalembert? — kérdezte Sári...
eddig némán hallgatott.

— Nagyon, — szolt a holland...
— Hol van az az Illésházi...
hügel? — kérdezte Bodonyi.

— A városban van és várja...
foni értesítést. Tudja, hogy é...
jöttem és mindent elmondok ne...
... Meiyk szállodában van?

... A Terminusban.

Bodonyi szótlanul a telefonh...
pett. Felcsengette a városi közp...
és kérte a Terminus-szállót.

— Halló, — kiáltott a készi...
— kérem Illésházi-Grashügel ur...
Néhány perc múlva újra me...
lalt mintegy válaszul a városb...
vő hallózásra:

— Te vagy az, Marci? M...
rendben van. Gyere ki hamar...
megtartunk a kézfogót. Beleegy...
a házasságba, de csak egy fé...
alatt. A feltétel az, hogy arról...
zonyos dologról soha az életben...
len szót sem beszélünk. Várunk...
gyere.

Még aznap megvolt az eljegy...
Az esküvőt is megtartották n...
kára. Illésházi-Grashügel fiatal...
ségével, Juliánával visszament...
va szigetére, ahol átvette apósi...
józási vállalatának vezetését.

Öreg ur egyelőre Európában mar...
első unokájánál. Megigérte, hogy...
sodik unokája keresztelőjére azo...
visszatér Jávára.

— Még e.

Sportesemények

Szeptember elején lesz Ferencváros—Lazio között az első K K döntő mérkőzés

Épeurópa Kupa döntő mérkőzésén támadt zavarok lassan megengedélyezte a Lazio mérkőzését Ferencváros ellen és most már két klubnak kell megegyeznie a mérkőzés időpontja tekintetében. Az egyik budapesti sportlap tudósított a kapcsolatban kérdést intézett a Lazio edzőjéhez, aki jelentette, hogy a Lazio sohasem fogja a döntő mérkőzésektől való kizárásra. Még ha az Austria ellen

is kellett volna játszani, akkor is megjelentek volna a döntő mérkőzéseken. A Ferencváros nagyszerű győzelme azonban teljesen megszüntetett minden aggályt és a Lazio éppen ezért a szeptember 5 és 12-iki napokat indítványozza a döntő mérkőzések lebonyolítására. Ezzel szemben a magyar labdarúgó szövetség elnöki tanácsa úgy határozott, hogy a kupa döntő mérkőzéseinek idejéül szeptember 12., illetve október 25. napját ajánlja.

SPATOK NÉVVALTOZTATÁSA
A török értesülése szerint a labdarúgás tanácsának legközelebbi érdekes tervét terjesztene elő. A számos nagycsapat nevének megváltoztatására vonatkozik. A névvaltoztatás célja az, hogy az egyes csapatok nevével azonosítsák a játékosokat, akiknek a névvaltoztatás után a névüknek meg kell maradnia, amelyeknek neve sportolókban kifogásolható.

kedik, mert Resita-Resicán sportnap lesz különböző sporteseményekkel, míg Bocsaboksánbányán futballmérkőzés lesz. Az utiköltség Resita-Resicáig és vissza 150 lei, Bocsaboksánbányáig és vissza pedig 120 lei. Jelentkezni a Traian-téri és Dragalina-téri újságkioszkokban lehet.

Bucuresti kombinált együttese Lembergben

A lembergi futballszövetség átiratot intézett a bucarestij szövetséghez és szeptember 11 és 12-re meghívta Bucuresti válogatott csapatát, vagy a román bajnokesapatot. A szövetség elvben elfogadta az ajánlatot, de úgy határozott, hogy a lembergi mérkőzések időpontjait szeptember 5 és 6-át ajánlja, amikor Bucuresti kombinált együttese játszana Lembergben.

ANAP HAJNALBAN INDUL A SPORTVONAT

A sportlapírók vasárnap hajnalban induló sportvonatát, a jelentkezők megindultak. Sokan fogják kihasználni a kedvező alkalmat, hogy valószínűleg tegyenek kirándulást Resita, illetve Bocsaboksánbányára. A hajnali félhat órákor indul és érkezik vissza városunkba. A kis számos sporteseménnyel bővel

KÖZGAZDASÁG

kereskedelmi és ipari adó kivetését új alapokra fektetik

Bucurestij jelentés szerint Cancimircea pénzügminiszter avval a foglalkozik, hogy az ország adórendszerét, különösen pedig kereskedelmi és ipari adó kivetési és adórendszerét teljesen új alapokra helyezi. Az eddigi rendszer ugyanis nagyon nehézkes és drága volt.

Az első lépés ezen cél elérésére a patenta fixa kiterjesztése volt. A miniszter a reform bevezetésére a jelenlegi időpontot alkalmasnak tartja, mivel az állami bevételek fedezik az előirányzatot és így nagyobb zökkenés nélkül lehetne az új rendszerre áttérni.

BUCURESTI BAZAROK KERÜLTÉK AZ ÚJ ÁLLAMTÖRZÉS ELŐLÉSEIHEZ. Bucurestiből jelentik, hogy a Nemzeti Bank e hét elején megkezdte az új ezereleves bankjegyek kibocsátását és az új ezerlevesekkel teljesítetéseket. Az új bankjegyek tegnap már a Timisoara-Temesvárot is forgalomba hozták. Ezzel enyhült az ezresbanc hiánya, amely a bankforgalomban érzékeny vált. Most már csak kevés százleves van forgalomban, míg a kiadváltóponczek túlságosan nagy mennyiségben forognak kézről-kézre.

BUZA ÉS TENGERIÜZLET. A bánbancbanapian a buza irányzata teljesen ellanyhult és a tengeri iránti kereslet is csendesebb lett. Ezzel szemben a buza és zab iránti érdeklődés megélénkedett ezeknek az ára megszilárdult. A buza árak a következők: új buza 78 kilós 320, régi buza 79-80 kilós 425, tengeri buza 350, új takarmányárpa 350, tavapá 490, korpa 300, káposztarepce 720, régi repce 700, tökmag 800, kismalmi mag 30-70-es beosztásból 820, nagymalmi 850 lei százkilónként.

AZ ORSZÁG MEZŐGAZDASÁGI HELYZETE. A földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett legújabb jelentések szerint az ország mezőgazdasági helyzete a következő képet mutatja: A rozstermés közepes, a minőségek gyengék, a kivételre kerülő felesleg igen csekély. A zabtermés még a belföldi szükségletet sem fedezi, azonkívül a minőség gyenge. Buzában a termés jó és a kiviteli felesleg 120.000 vagonra becsülhető. A tengerivetések állása az utolsó napok kedvező időjárása következtében erősen javult. Az esők következménye az is, hogy a legelők állapota javult. A lucerna és here normális termést fog adni ott, ahol elegendő eső volt.

A Nemzeti Bank kiadta a rendeletet a külföldi leikvetelések szabad belföldi forgalmára. Hosszu huzavona után a Nemzeti Bank végre kiadta a rendeletet, melynek értelmében a külföldi számlákon szereplő bel- és külföldi leiösszegek belföldön szabad forgalom tárgyát képezhetik. Az ilyen leiösszegekből vásárolt áruk kivitelére nézve ugyanazon intézkedések irányadók, mintha a számlatulajdonos belföldi volna.

A dollár stabilizálása. Roosevelt, mint Washingtonból jelentik, jegyzéket intézett az amerikai szenátushoz, amely szerint az Egyesült Államoknak érdeke, hogy a nemzeti pénzgység, a dollár megtartsa vásárló értékét egy nemzedéken keresztül és az adósságok visszafizetése is állandó értékű dollárral történjen. A jelenlegi rendkívül komplikált helyzetben azonban nem lehet a pénzügyi politika terén fix szabályokat hozni, mert ez ártana úgy az Egyesült Államoknak, mint az államokkal barátságos viszonyban lévő többi országnak. A dollárstabilizálás csak akkor biztat eredménnyel, ha a világgazdaságban javulás áll be. Az angol-francia-amerikai pénzügyi megállapodás, amelyhez már más államok is hozzájárultak, fontos lépés a dollárnak külföldi viszonylatban történendő rögzítéséhez és a nemzetközi pénzügyi együttműködés kifejlődéséhez.

Sertésvész a megyében. Timis-Torontal megyében jelenleg 27 községet zártak el az előfordult sertésvészeselek miatt, míg 15 községben sertésorbán fordult elő. Bujea dr. állatorvos, aki a szabadságon lévő Stanuletz dr. megyei főállatorvost helyettesíti, megette az összes intézkedéseket a járvány leküzdésére. A vész által érintett területen és a környéken állandóan oltják az állatokat. Sok helyen már új járványesetet nem jelentettek, de itt is be kell tartani az előírt 40 napos vesztégzárlatot, míg az olyan helyekről, ahol újabb esetet jelentettek, egyáltalán nem szabad sertést kivinni.

Romániai petróleum ellenében az osztrákok vasat szállítanak. Több ízben megemlékeztünk arról a petróleumháborúságról, mely Ausztria és Románia között a petróleumkivitel kérdése miatt dúl. Az utolsó napokban a két állam között lényeges közlekedés jött létre. Az osztrákok ugyanis azt az indítványt tették, hogy Románia szállítson Ausztriába petróleumot, amivel szemben az osztrákok vasat adnának. Ecéből az Alpine Montangesellschaft most dolgozó két kohóján kívül egy harmadik kohót hozna működésbe kizárólag a román szükséglet kielégítésére, amivel elláthatná a romániai vasipar nyersanyagszükségletét. A román kormány kedvezően fogadta az osztrák javaslatot, mert eddig a külföldről hozott nyersvasat angol fontokkal kellett fizetni.

A TALPBŐRKARTELL ÚJABB ÁREMELÉSE. A talpbőrkarcell két nappal ezelőtt újabb áremelést hajtott végre. Az emelés az osztályba sorozott gyárak szerint 10-20 leit tesz ki kilónként, úgyhogy a talpbőr már 260 leibe kerül. A felsőbőrök ára is emelkedni kezdett az utolsó hetekben és az áremelés átlagban 6-7 leit tesz ki négyzetlábanként. A fekete boxbőr pedig 67-74 leibe kerül. Sajnos további áremelések elkerülhetetlenek, mert a gyárak erős kereslete folytán a nyersbőrök szintén emelkednek.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Francia frank 5.70-6.10, svájci frank 30.36-32.78, angol font 669.30-696.98, olasz lira 7.40, dollár 136.62-144.95, belgas 22.70-24.80, holland forint 70.38-77.24, cseh korona 4.76-4.90, osztrák schilling 23.50-27.50, magyar pengő 27.50-29.50, német marka 4.45, dinár 2.85-3.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Francia frank 6.80-7.20, svájci frank 40-40.50, dollár 170-174, angol font 820-840, olasz lira 7-7.40, osztrák schilling 33.20-33.60, pengő 34-34.50, dinár 3.60-3.75, cseh korona 6-6.30, Napoleon arany 1080-1120, arany font 1389-1420.

A manila

Valamikor, a gazdasági liberalizmus korszakában minden magától egyenlítő-dött ki. Ha valamelyik áruban többiermelés volt, csökkentek az árak, az olcsóbb árak egyensúlyi helyzetet teremtettek. Ha Európában nem volt elég munka, viszont Amerikában hiányzott a munka, fokozódott a kivándorlás. Ha valamely áru valahol nagyon olcsó volt, máshol meg drága, megindult az árcsere és csakhamar helyreállt az egyensúly. Most az állami beavatkozás és az autarkia korszakát éljük. Egyik országban olcsó egy cikk, a másik országban drága, de egyensúlyi helyzet nem képződik, mert az automatikusan működő kiegyensúlyozás helyébe az állami beavatkozás lép.

Az aratáskor a kévekötéshez a manilát használják, mely mezőgazdasági országban igen fontos cikk a mezőgazda szempontjából. A manilát az országban gyártják és a manilakereskedelemmel foglalkozó cégek az állandóan megismétlődő szükségletre való tekintettel jóelőre szokták szükségletüket biztosítani. Így volt ez az idén is. Egyszerre azonban beavatkoztott az állam, amennyiben a termés betakarítása előtt nagy mennyiségűre adott manilabehozatali engedélyt a szövetkezeteknek a vám és az összes illetékek elengedésével. A szövetkezetek be is hozták a manilát, mire egyszerre kiderült, hogy tulok manila van az országban és nagy készletek maradtak a drága belföldi manilából a kereskedelem és az olcsóbb külföldi, vámmentes manilából a szövetkezetek nyakán. Most mindketten várhatnak, amíg jövőre elsiűthetik a megmaradt manilát, mert aratás egy évben csak egyszer van. Az állami beavatkozás mindig jó szándékkal történik, csak éppen a gyakorlatban nem feltétlenül üdvös, ami a papíron jól néz ki.

Băile Lipova

(A Bánság gyöngye)

Az ország legszebb és legmodernebb szénsavas-pezsős strandfürdője

SZIV és vérkeringési zavaroknál, vérnyomásmásnál, köszvényél, máj- és vesemegbetegedéseknél, a vesevezeték zavarainál (prostata stb.), rheumánál, ideggyengeségnél, neuraszténánál, valamint **női betegségek**nél gyógyulást nyújt.

Kérjen prospektust a következő címen:

Stațiunea Balneară S. A., Lipova

Rádió

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 5,
BUCUREȘTI

6.30: A reggeli műsor közvetítése.
13: Lemezek.
13.25: Sport.
13.40: Lemezek.
14.15: Hírek.
16.45: Előadás.
19: Lemezek.
20.50: Divatos dalok.
21.15: A rádió zenekar hangversenye.
22.45: Vendéglői zene, utána hírek.
BUDAPEST I. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek 11.20 és 11.45; Felolvasások. 13.05: Solymos Péter zongorázik.

20.10: Hangversenyzenekar. 21.20: „Duna-parti figurák”. 21.50: Jazz. 22.35: Hírek. 22.55: Cigányzene. 23.30: Einar Norby dán énekes énekel. 24: A rádió szalonzenekara. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19: Lemezek. 20.15: Felolvasás. 21: Hírek. 21.20: Hangverseny.

BÉCS. 20.25: Katonazene. 21.35: A rádiózenekar hangversenye énekszámokkal. 24.30: Szórakoztató zene.

BELGRÁD. 19.30: Népdalok. 21: Zenekari hangverseny és ének. 23.20: Lemezek.

MILÁNÓ. 20: Vegyes zene. 22: Szimfonia, utána szórakoztató zene. 24.15: Táncezené.

RÓMA. 22: Szimfonikus hangverseny, utána táncezené.

VARSÓ. 19.15: Lemezek. 21: Hangverseny. 23: Négykezesek zongorán.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 6
BUCUREȘTI

6.30: A reggeli műsor közvetítése.

13: Lemezek.

13.25: Sport.

13.40: Lemezek.

14.15: Hírek.

16.45: Előadás.

19: Zenekari hangverseny.

20.50: Hegedűjáték.

21.20: Puccini: Bohémélet című operája lemezek.

BUDAPEST I. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 13.05: A budapesti nemzetközi dalosünnepélyen résztvevő külföldi énekkarok hangversenye. 19.30: Cigányzene.

20.30: „Négy napig a magyar tenger körül mikrofonnal”. 22.20: Hírek. 22.40:

Szarvas Klári hárfázik. 23.10: Hírek. 23.15: A rádió szalonzenekara. 24.20: Jazz. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.30: Előadás. Hanglemezek. 21.30: Hírek. 23.00: Cigányzenekar muzsikál.

BÉCS. 20.35: Regi és új dalok. Hangjáték. 23.20: Lemezek. 24: Táncezené és táncezené.

BELGRÁD. 19.30: A rádiózenekar hangversenye. 21: Zágráb. 23.20: Lemezek. MILÁNÓ. 20: Vegyes zene. 22.00: Táncezené és fuvósötös. 24.15: Táncezené.

STUTTGART. 20.40: Vidám hangverseny. 23.30: Szórakoztató zené. 1: Katonazene, utána táncezené.

VARSÓ. 19.20: Lemezek. 20: Hírek. 21: Légidalok. 22: Lemezek. 23: Ének. 23.30: Zene.

Kipróbálta már az új díjszabás mellett apróhirdetéseinket?

Ha el akar valamit adni
a vásárolni akar valamit
a lakást akar bérelni
a lakást akar kiadni
a butorozott szobát keres
a állást keres

Ha férjhez akar menni
a meg akar nőszülni
a házat akar venni
a házat akar eladni
a levelezni akar
a alkalmazottat keres

vagy bármit hirdetni akar olcsón eredményesen,

ugy adjon tele lapban egy apróhirdetést.

Az új tarifa mellett csaknem ingyen hirdethet!

1 szó ára **1** lei, vastagabb betűvel kettő lei.
A legolcsóbb apróhirdetés tíz szóig 15 lei

A közönség kényelme érdekében apróhirdetéseket a következő helyeken is fel lehet adni:

Második kerület: Tamás-traffic, Piața Badea
Cârjan 8 — Kardos-traffic, Piața Traian (szerb templom mellett) — Grósz-traffic, Calea Dorobanților 2

Harmadik kerület: Helfenbein-traffic, Piața Lahovari

Negyedik kerület: March-traffic, Piața Kúttli
Nógrády-traffic, Tivoli-mozi mellett • Olariu-traffic, Piața Dragalina 6 — Vittek-traffic, Bulev. Carol 54

Mehala: Baschant József vegyeskereskedés, Str. Horia 18

Alkalmazás

Gyermektelen házaspár házmasternek, azonnal felvételük. III., Str. Odobescu 18. Iványi. (1941)

Állást keres

Urinő

elmenne magános urhölgyhöz, mint társalkodónő és a háztartás vezetője, szerény feltételek mellett. Cimeket kérünk a kiadóba. (1901)

Gyermektelen házaspár

házmesteri állást keres. Cim a kiadóban. (1899)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sasoz” I. Piata I. C. Bratianu

Lakás

2 szobás

vagy 1 szobás, fürdőszobás lakás, szeptember vagy október 1-ére kerestetik. Cimeket „Szeptember” jellegre a kiadóba kérem. (1898)

2 szobás

fürdőszobás lakást szeptember 1-re keresek. Cimeket kérem a kiadóba leadni. (1890)

Butorozott szoba

különbejárattal, fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással, kiadó. IV., Str. Mirccea Voda 3. (1850)

Modern

4 szobás balkonos utcai lakás, november 1-ére kiadó. Megtekinthető délután 4-6 óra között. IV., Mirccea Voda 11. (1927)

Az ország egyetlen vendéglátó ipari SZAKLAPJA a

Gazeta

Restauratorilor și Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások
Lapja

TIMISOARA 1., Strada Caruso 3
megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán.

Adás-vétel

Hintó

jókarban lévő. eladó. IV., Budai Deleanu 5. (1913)

Nagy pénzszekevény

6 sz. dupla ajtós, olcsón eladó. Megtekinthető Grochmal, II., Str. Vladica Dionisie 23. (1936)

Modern

diófurniros hálószoba és konyha, olcsón eladó. II., Str. Barnutiu 18. Földi asztalosnál. (1942)

Lószőrmatrác

jó állapotban lévő, megvételre kerestetik. Cimeket a kiadóba kérem leadni ármegjelöléssel. (1999)

Különféle

Varrónő

kinek iparendelője van, társnak kerestetik egy jó vidéki városba. Megbeszélés a délelőtti órákban. Cim a kiadóban. (1930)

Javitóvizsgára garanciával előkészít, főleg a román és francia nyelv és irodalomból nagy tanítási gyakorlattal bíró hölgy. Érdeklődni lehet minden délután 4-7 óra között Bulev. Reg. Maria 3. II. 6. Dr. Backné.

Elveszett

Bokor Ilona névre szóló személyazonossági igazolvány. Megtalálóját adja át III., Str. Memorandului 4. I.

Kiadó

egy 3 szobás, hallos, központi fűtéssel ellátott modern uri lakás, november 1-re. Ugyanott eladó egy anyagfelvonógép 20 m. magasságra, épület állványfával és pallókkal. Továbbá egy saroktelek a Bulev. Buzdugan-uton, bővebbet III., Str. Vilhelm Mühle 8, a tulajdonosnál. (1944)

Hirdessen

a Déli Hírlapban

BUDAPEST legelőkelőbb és legszebb penziója a

TELEFON: 116-406 szám.

Minden előnye meg van:

Rendkívül pénzt takarít meg, mert aki a GARDEN-ban lakik kedvezményesen meg színházba, moziba, szórakozóhelyekre, fürdőbe stb., sőt olcsóbban is vásárol

Ha lapunkra hivatkozik különleges előnyöket és nagyfokú kedvezményeket élvez.

GARDEN

Vécsey-utca 4 sz.

(A parlament, a Duna és a Tőzsde mellett)

Központi fűtésű. Hideg-meleg folyóvíz. Fürdőszobás-telefonos szobák. Lift, balkonok, társashelyiségek, elsőrendű konyha kívánatra diétás. Figyelmes kiszolgálás!

Prefectura județului Timiș-Torontal
Serviciul Economic

No. 15804/1937 și 8035/1937

Publicațiune

Se aduce la cunoștință celor interesați în ziua de 17 August 1937 orașul Torontal din orașul Timișoara, a licitație publică, pentru următoarele:

1. pentru lucrările de așezare a nou de beton cu diametru de 1 m. pe jud. Timișoara—Lipova—Dorog 18X900.
Valoarea lucrărilor după deviză Lei 29.260—.

2. Pentru inzeștrarea cu mobilă a penzarului din comuna Periam

Valoarea lucrărilor după deviză Lei 18.425

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 88-110 inclusiv din Legea licitațiilor publice, Regulamentul Oficial nr. 127 din 4 Junii 1937.

Toate persoanele, cari vor lua parte la licitație, vor depune pe lângă oferta garanție provizorie de 5% din valoarea lucrării oferite, iar oferta se va face în conformitate cu devizul, caetul de condiții și oferta tip, care pot fi văzute în zi de lucru în orele de serviciu la Serviciul Economic și tehnic al Prefecturii Timișoara, la 2 August 1937.

Prefect: Subprefect: Dr. Ionescu s. s. Dr. Tîrnan

HITELES FORDITASOK

román, magyar, német, francia, olasz, szerb, cseh és orosz nyelvekre, továbbá mindenféle iratok, levelek, szerződések, bírói ítéletek stb.) leírását géppel gyorsan és pontosan vállal: első munkaelemléssel támogatva.

N.MAGDU

román nyelv- és gyorsírótanár, resti és Timișoara városok volt fordítója. Timișoara I., Piața Brătianu 2. szám (Krayterrel szemben)